

μεθαύπτως ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ θέμα τοῦτο, ἔτετά-
ζουται τὴν μέσην καὶ κατωτέρων περιέμενον αὐ-
τοῖς, ητὶς ὅμολογουμένως ριζικῆς παρ' ἡμῖν χορής
μεταρρυθμίσεως.

ΑΓΑΛΑΙΑ ΠΡΕΒΕΖΙΩΝΤΟΥ

ΝΙΣΥΡΟΣ

Θεὶς τοῦ Αἴγαλον, τὸ ἀττιανὸν κρίται παλί μέρεντα,
καὶ ἀτὲ τάχαρούλι τὸ ἀνθρότο τοῦ γνωμένου Ομύρου
μὲ τὰς ἀνάλαρρες πνόες, τὰ χάδια τοῦ Σερδροῦ,
συντρέψει την τὰ διαβῆτην ἢ ἀλλάχρονην τοῦτο.

Καὶ οὖν, καραβοκύρη μον, μὲ τὰ δειρέλια πέτα,
οὐ χρωστιῶν ἀγαλαμπές καὶ πέλαγα σαπελρού·
μὲ ἄντισσος καὶ στάσικοιτο γνοάκης τῆς Νισύρου,
σταθῆς, μὲ δόρο μυστικὸν τὸ βράχον αὐτῷ χαρέτα!

Νησί δὲν εἶναι ἀλλού του, περίμαλα ἀπὸ κυτάχης,
δὲ θαρρής καρόγη τιὰ μῆτης, λιμάνι τιὰ τὸ ἀράκης·
μιατὶ δὲν τιῷνή ἡ θάλασσα γερρήνει ἀπὲ τὸν ἀρρό της·
στὰ γιαγαροπαλέματα κάποιος θεῖς μιὰ μέρα.

Ἄπ' τὰ βιντά τοῖχοι τῆς Καστηράς οὐδὲ ἀτέρα,
καὶ πλακωμένος κάτω τον στενάλαιον διαδύσθητε.

"Αγγελος Σημυηρώτης.

ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΛΣΤΟΗ

ΠΩΣ ΖΩΣΙΝ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

(Συνέχεια, ἡδε προηγ. ἀριθ.)

— Τώρα, ἀδελφέ, εἶσαι καλά. Εἰν τὸν δύνασαι
νὰ κινηθῆς ὀλίγον, θὲν θερμανθῆς εἶσαι εἰς κατέ-
στασιν νὰ βαθίσῃς;

Οἱ ἀνθρώποι εἰδοκίμασε ματαίως νὰ ἴγερθῆ
καὶ ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ Σαμψών βλέμματα ἱκετευτικὸν
χωρὶς ν' ἀρθρώσῃ λέειν.

— Λοιπὸν οὔτε νὰ ὅμιλησῃς δύνασαι; ἀλλὰ
δὲν πρέπει νὰ μένωμεν ἐδῶ, διὸ δοκιμάσωμεν νὰ
φθάσωμεν δητα; εἰμποροῦμεν εἰς μέρος θερμότερον.
Αλλέ τὴν φέδον μου καὶ στηρίχθητι ἐπάνω μου,
ἴαν αἰσθάνομαι τὸ ἔχυτόν σου πολὺ ἀδύντον.

Οἱ ἀνθρώποις αὐτὴν τὴν φορὰν ἡγέθη καὶ ξη-
ρίστε νὰ βαθίζῃ ὀλίγον.

— Πόθεν εἰσαὶ; ποῦ κατοίκεις;

— Δὲν εκτοικῶ ἐδῶ, δὲν εἴμαι ἀπὸ αὐτὸν
τὸν τόπον:

— Γνωρίζω ὅλον τὸν κόσμον ἐδῶ. Ἀλλὰ πῶς
γίνεται νὰ σὲ συναντήσω πλησίον τοῦ παρεκ-
κλησού;

— Δὲν δύναμαι νὰ σοὶ τὸ εἶπω.

— Καποῖος σ' ἐλήστευσε, σὲ ἔδειρε καὶ σὲ
ἀφρισεν ἔκτειν;

— Κανεὶς δὲν μὲ ἐκακοποίησεν. Ο Θεὸς μὲ
ἐτιμώρησεν.

— Καλά, ὅλα ἔρχονται ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἀλλ᾽
ἐπὶ τέλους πρέπει νὰ ὑπάγης πουθενά. Ποῦ θέλεις
νὰ σὲ ὅδηγήσω;

— "Οπου θελήσης, μοὶ εἰνε ἀδιάφορον.

Ο Σαμψών ἔξεπτάγη. Δὲν εἶχε νὰ κάμῃ μὲ
πρότυχον ἀνθρώπουν. Τὸ ὄφος καὶ ἡ ῥωγὴ κύτου
τοῦ ἀνθρώπου τὸν συνστων καλῶς, μολονότι δὲν
ἔθελε πολὺ ν' ἀπαντᾷ. Ο Σαμψών ἐσκέπτετο.
Πιᾶς ἀρά γε συνέθη τοῦτο;

— Τότε, ἔλα εἰς τὴν οἰκίαν μου, θεὶς ἀνάπτωμή
ὅλην.

Ο Σαμψών ἔγνωκολούθησε τὸν δρόμον του ἀκο-
λουθούμενος ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπουν. Ο ἔνεμος ἐφίσα,
ἄνεμος παγωμένος, ὅστις τὸν ἐπάγωνεν. Ησηγή-
γεν ἐπάνω του τὴν ζακέταν τῆς γυναικός του
καὶ ἐσκέπτετο. τεῦ, ἔχεις τὴς μηλωτὴν μου.
Ἐγγήθουν διὰ ν' ἀγοράσω μίαν καὶ ἰδού ἐγὼ ἐπι-
στρέψων χωρὶς καρτάνιον καὶ φέρων μαζί μου
ηνα ἀνθρωπὸν γυμνόν. Η Μαρίνα καλὴν ὑποδοχὴν
θὲ μού κάμηδ. "Οταν σκέπτεται τὴν Μαρίναν του
χάνει τὸ θέρρος του, ἀλλ' οἵτινα στρέφεται καὶ
βλέπει τὸν ξένον τὸ ἐπανακτῷ καὶ γίνεται εὐ-
διαίθετορος.

III

Τὸ σύγχρονο τοῦ Σαμψών Μαρίνα ἀπὸ πρώτας
ἐτακτοποίησε τὰ τῆς οἰκίας. Ἐσχισε ξύλο, ἔ-
φερε νερὸν καὶ ἔδωκεν εἰς τὰ τέκνα τῆς νὰ φάγω-
σιν ἔργει καὶ η ἀδειά. ἐσκέπτετο ἀν ἐπρεπε νὰ
παραθίσῃ τὴν τράπεζαν καὶ διὰ τὸν σύγχρονον τῆς
ὑπελείπετο ἀκόμη τὸ τέταρτον ἐνὸς δρότου. Εἴναι οἱ
Σαμψών εἶχε φάγει εἰς τὸ χωρίον, θὲν ἔμενεν ἄρτος
καὶ διὰ τὴν ἐπομένην.

Θέτει λοιπὸν τὸν δρότον ἐντὸς τοῦ ἐρμαρίου καὶ
καθητεῖ πλησίον τῆς τραπέζης διὰ νὰ ἐπιδιο-
θωτῇ ἐν τοῦ σκοκάμισον τοῦ σύγχρονον τῆς. Εἴναι
ὁ ἀπόλοετος, σκέπτεται τῷ κώδικι τοῦ σώματος θὲ
ν' ἀγόρασῃ τὴν μηλωτὴν.

τὴν σκέψιν, ηκουσεις θήματα. Παρατηρεῖ δύο ἄν-
θρωποι ησαν ἐκεῖ πρὸ τῆς θύρας, διὸ σύγχρονος τῆς
καὶ εἰς χωρικός, ἀσκεπτής καὶ φορῶν παλαιὰ ὑπο-
δήματα. Ἀμέσως τὴν προσέβαλεν ἡ δομὴ τῆς
ρράκης, τὴν ὅποιαν ὁ σύγχρονος τῆς ἔπιεν. — Ναι, σκέ-
πτεται, καλὰ τὸ ἔλεγον, θὲ ἔφηγε καὶ θὲ ἔπιεν
εἰς τὸ χωρίον, καὶ παρατηροῦσα καλλίτερον, βλέ-
πει τὸν σύγχρονον τῆς χωρίς καρτάνιον, ἐνδόμυμέ-
νον μόνον μὲ τὴν ζακέταν. Δὲν φέρει τίποτε,
σιωπῇ, τὴν παρατηρεῖ ὡς εἰς θεῖλε νὰ βεβαιωθῇ
περὶ τῆς διαθέσεως τῆς. — Νὰ ιδῆς, θὲ ἔξαδευσε
τὰ χρήματα εἰς τὸ καρφεντον μὲ τιποτένους καὶ
ἰδού μοῦ φέρει καὶ ἔνα.

Εἰσάγει τοὺς δύο ἀνθρώπους. Ο εἰς ἔξι αὐτῶν,
διόξεις, εἶνας νέος, Ισχύνς, ὀχρός, φορεῖ τὸ καρ-
τάνιον τοῦ Σαμψών, δὲν φορεῖ ὑποκάμισον, οὔτε
σκοκάμιν. Ιστατεῖ ὄφιος, μὴ κινούμενος διόλου,
μὴ ἔγειρων οὐδὲ τοὺς ὄφικάλους του. Η Μαρίνα
σκέπτεται αὐτὸς δὲν θὲ εἶνε τίμιος σύνθρωπος
ἄρτῳ οὐδὲ τὸσι φοβίσημένους.

Λαμβάνει τὸ πλέον θυμωμένον ὄφος της καὶ
πηγαλνει νὰ καθίσῃ πλησίον τῆς θερμάστρας.

Ο Σαμψών ἀφαιρεῖ τὸν σκούφον του, τὸν θέτει
ἐπὶ τοῦ θρανίου καὶ μὴ προσέχων εἰς τὸν θυμόν
της, λέγει:

— Μαρίνα, δόσε μας νὰ δειπνήσωμεν.

Η Μαρίνα μουρμουρίζει κατέ τις ακατάληπτον
καὶ δὲν κινεῖται ἀπὸ τὸ ράφιμον της, φέρει δὲ τὰ
βλέμματα τῆς ἀπὸ τοῦ σύγχρονον της εἰς τὸν ξένον
καὶ ἀπὸ τοῦ ξένου εἰς τὸν σύγχρονον της, κινοῦσσα
τὴν κεφαλήν. Ο Σαμψών βλέπει καλῶς διὰ εἰνε
πολὺ θυμωμένη, ἀλλ' ἔξακολουθεῖ νὰ μὴ προσέχῃ
καὶ λαμβάνει τὸν ξύνθρωπον ἀπὸ τὴν χερή.

— Κάθησο, ἀδελφέ, θὲ δειπνήσωμεν.

— Ο ξένος κάθηται ἐπὶ τοῦ θρανίου.

— Δὲν ἔχεις τίποτε νὰ μάς δώσῃς;

— Η Μαρίνα ἀφίνει τὸν θυμόν της νὰ ἐκχειλίσῃ.

— Νὰ δειπνήσῃς; Δὲν ἔχω τίποτε δι' ἔστι.
Ἐχασες τὸ λογικό σου μὲ τὴν ρακήν, τὸ βλέπω
καλῶς. "Εφυγε διὰ νὲ μοῦ ἀγοράσῃ μιαν μηλω-
τήν, ἐπιστρέψει χωρὶς καρτάνιον καὶ φέρει μαζί
του καὶ ένα ἀγρυπτην. Δὲν ἔχω τίποτε νὰ σᾶς
δώσω, παλαιρομέθυσοι.

— "Ακούσεις," Μαρίνα, μὴ θυμώνεις. "Ερώτησον
πρῶτον ποτὸς εἶνε αὐτὸς διὸ ξύνθρωπος.

— Εἰπέ μοι πρῶτον τί ἔκαμες τὰ χρήματα.

— Τὰ χρήματα, ιδούλαυτά, λέγει δ Σαμψών
εἰξάγων ἐκ τοῦ θυλακίου του τὰ τρία ρούθλια καὶ
θέτων αὐτά ἐπὶ τῆς τραπέζης. "Ο Τρούψων δὲν
ἐπιλήσσεις, ἀλλ' ὑπερσχέθη νὰ πληρώνων αὐτον.

Η Μαρίνα βλέπουσα τὸ ἀδικόν της, δὲν καθη-
σύχασε, τουναντίον.

— Τὴν μηλωτὴν! Δὲν τὴν ἔγραψεν! τὸ μόνον
καρτάνιον τῆς οἰκίας, τὸ ἔφρεσεν εἰς τὴν φάγιν
ἔνδος κουρελάρη καὶ ἐπείτα μοῦ τὸν φέρει εἰς τὴν
οἰκίαν μου. "Οχι δὲν θὲ σᾶς δώσω νὰ δειπνήσῃς.
Μήμας νομίζεις διὰ θάτρεφο δλους τοὺς μεθύσους;
— "Ελα, Μαρίνα, κράτησε τὴν γλώσσαν σου,
ἀκουσε πρῶτον τὶ σὲ λέγουν.

— Δὲν ἔχω τίποτε ν' ἀκούσω ἀπὸ ἔνα μέθυ-
σον. Είχον πολὺ δίκαιοιν μὴ θίλουσα νὰ ὑπαν-
δρεύσῃ ἐνα μεθύσους διότι. "Επώλησες ηδη, διὰ
νὰ πήγης, τὰ παραπετάσματα τῆς μακαρίτειδος
μητρός μου καὶ τώρα θέλεις νὰ πήγης καὶ τὴν
μηλωτὴν.

Ο Σαμψών δοκιμάζει ν' ἀποδείξῃ εἰς τὴν γυ-
ναικά του διὰ ἔξαδευσης μόνον τὰ εἰκοσι καπίκια,
θέλει νὰ τὴν διηγηθῇ πῶς συνήντησε τὸν ἀνθρω-
πον, ἀλλ' αὐτη δὲν τὸν ἀκούει ἀφίξει ν' ἀναφέρῃ
παλαιάς ιστορίας καὶ τόση ταχέως, διότε δὲν
δύναται ν' ἀναπνευσῃ. Αἴροντας λαμβάνει τὸν Σαμ-
ψών ἀπὸ τὸ βραχίονα:

— Δόσε με τὴν ζακέταν μου! Μιλαν τὴν ἔχω καὶ μοῦ τὸν παλαιό-
ντες διότι σκοτώσασας. Δόσε με τὴν ζακέταν μου
με τὴν ζακέταν μου!

Ο Σαμψών θέλει νὰ τὸν ἔκβαλλῃ διὰ νὰ τῆς
τὴν δώσω, διὸ σύγχρονος τοῦ τὴν λαμβάνεις ἀπὸ τὴν
χειρίδα καὶ σύρει τὸσι δύναται, διότε τὴν σχίζει.
Τότε δράψη πρὸς τὴν θύραν διὰ νὰ κρείσει νὰ φύγῃ,
ἀλλὰ δὲν τὸ πράττει.

IX

— Εἴναι ητο τίμιος ξύνθρωπος, λέγει η Μαρίνα,
δὲν θὲ ντο σχεδιάγραμνος. Δὲν ἔχεις οὔτε υποκά-
μισον εἰς τὸ σώμα του. Θὲ μοῦ εἰπῆς τέλος πῶς
ἐγκύρωσες αὐτὸν τὸν ἀράτον καρόν;

— "Ηθελον νὰ σοὶ τὸ εἶπω, ἀλλά... τέλος, ὅτε
διέβασιν αὐτὸν τὸ παρεκκλήσιον, τὸν παρατηρό-
στηρίζομενον εἰς τὸν τογχον, βλέγυμνον, σχεδὸν εἰ-

χρόνι ἀπὸ τὸ φύχος. Ὁ Θεός μὲν ὀδήγησε πλησίον του, χωρὶς ἐμὲ θὰ ἦτο χαμένος. Οὐ μοι ὑπελείπετο νὰ πράξω; Γὰν ἐνδυσα δημοσίᾳ καὶ τὸν Ιερεὺς μαζύ μου. Μή θυμάνης, Μαρίνα, εἰνε ἀμαρτία. Πρέπει καὶ ήμεις νὰ σκεπτώμεθα τὸν θάνατον.

Ἡ Μαρίνα διετίθετο νάνοιξη καὶ πάλιν τὸ στόμα της, ὅτε ρίψασα τὰ βλέμματά της ἐπὶ τοῦ ζένου, ἐσιώπησεν. Ὁ ζένος δὲν ἔκινετο, ἐκάθιστο ἐπὶ τοῦ θρανίου, εἰς τὴν θέσιν τὴν ὅποιαν τῷ εἶχον ὑποδέξῃ μὲ τὰς χειρας δεδεμένας ἐπὶ τῶν γονάτων, τὴν κεφαλὴν κεκαμπένην, τοὺς ὄρθιαμούς κεκλεισμένους καὶ κομμύνους τὰς ὄφρυς ὡς εἰ ἐπόνει. Τότε δὲ Σαρμψών εἶπεν:

— Μαρίνα, δὲν πιστεύεις λοιπὸν εἰς τὸν Θέον;

Ἡ Μαρίνα παρετήρησεν ἀκόμη μίλων πορῆν τὸν ζένον καὶ ἀμέσως ὁ θυμός της παρῆλθεν. Ησεΐθηκε τὴν τράπεζαν, ἔφερε ζύθον, τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου καὶ μαχαίρα.

Ο Σαρμψών ἔκοψε τὸν ἄρτον, ἔψευ ζύθον καὶ προσεκάλεσε τὸν ζένον νὰ πάγη. Ἡ Μαρίνα ἐκάθιστεν ὅχι μικρὸς ἀπὸ αὐτὸν καὶ στηρίζουσα τὴν κεφάλην μὲ τὴν χειρά της παρετήρει λαθραίως τὸν ζένον.

Ἔρχεται νὰ τὸν συμπαθή, τὸ πρόσωπόν της ἐφαρδύνηθε καὶ ἡρήσεται νὰ μειδέψῃ.

“Οτε ἐτελείωσαν τὸ δεῖπνον, ἥρωτος τὸν ἄνθρωπον:

(“Ἐπειταὶ συνέχεια)
Σ. Σαριβαξεβάνης

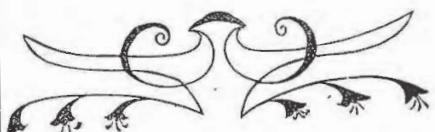
ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΒΡΑΧΟΥ

Εὕτυχισμένοι σεῖς διαδέτες,
σεῖς ποὺ ἀνεβαίνετε σ' αὐτὸδ τὸ πράσινο βουνό,
σεῖς ποὺ ζητᾶτε τὴν σιγή,
κεῖ ποῦ τὸ δάσος τὸ πυκνὸν εἶνε πειδὸν σκοτεινό·
ψυχὲς μὲ δρόσια γεμάτες;
ἄχ! λυτοθῆτε με· σ' ἔριμον γωνιὰ τοῦ δρόσου
μὲ βλέπετε δλούμοναχο καὶ σκυθρωπό·
βαρειά· ναι ἡ δυστυχία μου, ἀλλοίμονό μου·
ἄχ! λυτοθῆτε με, ἐγὼ δὲν ἀγαπῶ!

(Lorenzo Sforzetti: Scritto sopra un sasso).

Αθήναι, 1904

Στέφ. Μυρωμένος.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ

Χαῖρε, Θάλασσα!

Ἄφινα τὴν ἡλιόλουστον ἀκτάν σου ἔχουσα ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν λύπην τοῦ νέρους, τὸ ὄποιον βλέπει τὴν γῆν καὶ σκέπτεται ὅτι μέτ' ὀλίγον δὲν θὰ δύναται πλέον νὰ κατοπτρισθῇ ὀλόκληρον ἐν τῶν γλωσσῶν σου κυμάτων.

Ἐπὶ τῶν σκοτεινῶν σου ἀσύνετων ἔκλινα ἐντὸς τοῦ περίφροντος μετωπὸν μου, ζητοῦσα νὰ μαντεύσω τὸ μυστικὸν τῶν παραπόνων σου, καὶ ἐνδύμασα ὅτι ηὔκουσα ἐν σύται τὸν γλυκὺν ψύχουν ἑρωτικῶν θωπεῶν καὶ διακριτικῶν φιλημάτων.

Τὶ σοὶ πταίσουσιν ἔρα γε οἱ βράχοι, ὅπως τοὺς τύπτῃ τὸσον ἀνύλεως καὶ διατί τοὺς καλύπτεις ὅμως ἀπειλητικῶν διὰ τῶν ἀρροτερῶν κυμάτων σου; Τὸ κράτος σου δὲν εἶναι ἀρκούντως μέγα;

Θέλεις τὴν γῆν, τὸν κόσμον δόλον, θέλεις ἡμᾶς, ήμᾶς, οἵτινες σὲ λατρεύουμεν;

Οταν βοζές μοτοκάφως μήπως ἀπαιτεῖς θύματα; “Οταν φιλαρέσκως διειθύνῃς τὸν ἀφρὸν τῶν κυμάτων σου ἐπὶ τῶν βράχων εἰς δέμας φασινής ἐπαναπίπτουσα; εἰς πολλαπλούς καταρρόκτας, ὅταν ἀπλώνῃς ἐπὶ τῆς ἄμμου τὸ κυανοῦν καὶ ὑπὸ λεπτίδος περιβαλλόμενον ἔνδυμάσου, θέλεις μήπως θωπείας καὶ εὐχαριστίας; Μετὰ τὰ ματαία ταύτας προσκαθέσεων σου, δὲν βλέπεις ὅτι εἰς τὸ ἀνάσυρμα τοῦ βασιλικοῦ σου μανδύου σχίζονται αἱ λευκαὶ σου ἀφρώδεις δαντέλλαι;

Κατὰ τὰς σκοτεινὰς νύκτας εἴσκι πένθιμος κώδων τῶν νεκρῶν ἡ θωπευτικὴ φωνὴ τῶν σειρήνων;

Εἰσα σάδενον ἀπέραντον μὲ ἀνταυγέλας χρυσᾶς, ἀργυρᾶς, κυανᾶς, εἰσαὶ τὸ μέγα νεκροταφερον τοῦ κόσμου, ἀλλ’ εἰσαὶ συγχρόνος τὸ κύμα, τὸ ὄποιον καθάπτει, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄποιον ἀνέρχεται ὡς θυμαρμός μυστηριώδες ἡ αὔρα ἡ ζωγόνος, ητίς θωπεύει τὰ φλέγοντα μέτωπα καὶ τὰ χρυσίζοντα σπαρτά.

Εἰσαὶ ἡ μεγάλη φίλη, τὴν ὄποιαν φοβοῦνται καὶ τὴν ὄποιαν ἀγαποῦν, ητίς προσελκύει τὰ πλήθη διὰ νὰ τὰ κάμηρ ἔπειτα, διεν θελήσῃ, νὰ φάλλωσι, νὰ κλέψουσι, νὰ δεηθῶσιν.

‘Οπόστας δάκρυσιν ἔρευσαν εἰς αἰτίας σου! Όπό-

σοὶ ποιεῖται ὑπνοσαν τοὺς θυμοὺς καὶ τὰς χαράς σου, ὅποσοι βάρδοι συνήμεσαν τὴν λύραν τῶν πρόσω τὸν φλοιόσθιν τῶν κυμάτων του!

Μαρκάν τοῦ θορύβου, κατὰ τὰς ὥρασας τοῦ θέρους ἡμέρας, τὴν ὥραν καθ’ ἥπιος κερυττών ἀναπαύεται εἰς τὸ ἔσχατον ἀκρον τοῦ χρυσοῦ ὄριζοντος σου, καὶ γιγαντώδης, πότος πτωχοὶ ἐπαίται τοῦ ἔρωτος ἥλθον ν’ ἀποκαλυψθῶσι, νὰ κάρμψωσι γύνα ἐπὶ τῆς ἄμμου σου, ἐν φῷ ἢ ἐκκελυμένη φωνῇ τοῦ πρεσβύτερου κύματός σου, συνοδευομένη ὑπὸ φθῆγγων οὐρανούς ὄργανοι, ἔψαλλεν ὅσμα μυστηριώδες;

Φῦλην ἐπιστήθιον ἔχεις τὴν Σιλεσίην· ἡ ἡρεμος λύπη τῆς ἀργύρους ἀκτῶν; της ἀρμόδεις καλλισταί εἰς τὴν γχάνην τῶν βαθειῶν νυκτῶν σου καὶ εἰς τὸν μελανόπεπλον οὐρανόν σου, κύριον δ’ ἔχεις τὸν Ἡλίου: διταν ὑψούται οὗτος μεγαλοπρεπῶς, ἀρέσκεται νὰ σέκοσμῃ διὰ νῦμφην λατρευτὴν καὶ θωπεύων σε διὰ τῆς ἀρματώδους αὔρας, τὴν ὄποιαν ἡ ἐμφάνιση τοῦ παράγει, σὲ περιβάλλει ἑρωτικῶς διὰ πέπλου τὸσον ζωρῆς λευκότητος, ὃστε οἱ ὄφθαλμοι μας δὲν δύνανται νὰ μποφέρωσι τὴν ἐκθαμβωτικήν του λάμψιν.

Περὶ μεσημέριαν, μεγάλη φιλάρεσκος, ἀλλάσσεις ἐνδυμάσιαν ἀντανακλῶσαν τὴν κυανήν λάρμψιν τοῦ οὐρανοῦ. Τὴν ἐσπέραν ἐν μαγευτικῇ ἀποθεώσει τὰ κύματά σου λαμβάνονται τὸ χρώμα τῆς ἀλουργίδος ἐναγκαλίζονται περιπαθῶς; τὴν παραλίαν, τὴν ὄποιαν δρέσκεται νὰ κτυπᾷς καὶ νὰ θωπεύῃς.

Χαῖρε, Θάλασσα!

Χαρεῖς δὲ καὶ σεῖς, λέμβοι, τῶν ὄποιων τὰ τανύπτερα ισταὶ ἀναμμινσκούσιν ἡμιν τὰς γιγαντώδεις πτέρυγας ἀγγέλων πεσόντων ἐπ’ τοῦ οὐρανού.

(Κατὰ διασκευὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ἐγ Θεοολογίκη

Ἐλένη Ν. Ζουζακίδην.

ΕΠΙΒΛΗΤΙΜΟΝΙΚΑ ΠΑΡΕΡΓΑ

Ο ΠΙΡΑΝΧΑ

Συμβουλεύων φίλων, εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς φίλης ἡ Βοσπορίδος νὰ μὴ σκοτώνουν ἀδικα τὸν νοῦν των, ὅπως ἐνθυμηθοῦν ἐν κουσάν πότε ἥδη τὸ παρθένον κύντο.

χάσουν τὸν κόπον των ἀνατρέχοντες εἰς τὰ διάφορα λεξικά διὰ νὰ εύρουν πρός ποίην λέξιν Ἑλληνικὴν ἀντιστοιχεῖ τοῦτο. Ὁ χρόνος εἶναι χρῆμα, λέγουν οἱ πρακτικώτατοι. Ἀγγλοι, διὰ τοῦτο τὸ καλλίτερον ἀπὸ διάλα, δοσ ἔχουν νὰ κάμουν οἱ περιεργοί, εἶναι νὰ λάβουν τὴν ὑπομονὴν νὰ μὲ διαβάσουν καὶ νὰ τὸ μάθουν ἀντὶ νὰ χρονοτρίβουν εἰς συλλογισμούς καὶ ἀναζητήσεις ἀγόνους.

Δὲν είμαι σορός. Ὁ Θεός φυλάξοι! Εἴμαι ἀπεναντίας θαυμαστῆς ἔκεινου, δοστις ἐπει τὸν περιφρυμὸν ἀφορισμὸν: εἰν οἰδα ὅτι οὐδέποτε ιδία μ’ ἀρέσει διώκων νὰ διαβάζω διὰ νὰ πλουτίζω τὰς μικράς μου γάντες καὶ νὰ καθιστῶ κοινωνούς τῶν δυνα μανθάνων δον τὸ δυνατόν περισσοτέρους καὶ μάλιστα διταν περιδιάλογον τόσον ἀνάγκην ὑπογένειαν διαδεδομένον, οἷον δὲ η καλλίστη ε Βοσπορίς” ἔχη τὴν καλωσόντη νὰ φιλοενῆ τὰ πορίματα τῆς φιλανγωνίας μου.

Ο Πιράνχα εἶναι καὶ αὐτὸς ἐν ἀπὸ τὸ πολλὰ παράδοξα, τὰ ὄποια συχνά πυκνά μᾶς ἀποστέλλει: ἡ κάρη διλων τῶν παραδοξοτήτων, ἡ Ἀμερικὴ δηλαδή. Εἰν δὲ . . . ιχθύς. Τὸ ἐμπάχα ἀπὸ μίαν ἀνακοίνωσιν, τὴν ὄποιαν ἀπέστειλεν ἐπ τοῦ Νέου Κόσμου εἰς μίαν ἐφημερίδην τοῦ Παλαιού εἰς κάποιαν Μιράντα, δοστις δίδει καὶ τὰς ἔξης περὶ τοῦ ὄνδρου τοῦτου ζήσου πληροφορίας.

Ο Πιράνχα ζῆται ἐν ἀρθρωτίσεις, τὰ διδατα τὰς μεσημερινής Ἀμερικῆς. Ἐχει μήκος 20 καὶ περιφέρειαν κατὰ τὴν κοιλιακὴν χώραν 10 ἑκατοστομέτρων. Τὸ στόμα του στολίζεται ὑπὸ δύο διταν τριγωνικῶν ὅζυτάτων, διετεμειώνων λίσταν ἀτάκτων ἐντὸς αὐτοῦ. Ή πάρις του ζῆται ἀποχρώσεις καυσαλούσεις, η κοιλία του εἶναι ἀρυθρά, τὸ δὲ σῶμά του καλύπτεται ὑπὸ μικροσκοπικῶν λεπτῶν.

Ως βλέπετε, ἡ φυσιογνωμία τοῦ Πιράνχα δέν παρουσιάζει τὶ τὸ ἀκτάκτως ἀκτάκτων. Μὴ σπεύδετε διώκων νὰ μὲ κατηγορήσητε διὰ τοῦ ματαίκρη τὴν ὥραν σας, διότι γελᾷ καλῶς ὁ γελῶν τελευταίος, κατὰ τὸ Γαλλικὸν λέγιον, μ’ ἀρέσει δὲ νὰ ἔρχωνται τὰ πράγματα μὲ τὴν σειράν των.

Ο,τι καθιστᾶ τὸν Πιράνχα ἀξιοπερίεργον εἶναι τὰ ἀντικτά του. Φαντασθῆτε διὰ τὸ μικρός οὗτος ζυγόσκοφάγον ἀγριώτατον, ύπερβαντε

δέ κατά τὴν ἀδηφαγίαν καὶ αὐτὸν ἔτι τὸν καρχαρίαν. Τὸ θαυματώτατον μᾶλιστα πάντων εἶναι δὲτι ἐν τῇ νήσῳ Μαράγιο, καιμένη παρὰ τὰς ἑκδόλας τοῦ Ἀμερίκου, ὡς Πιράνχα καταντῷ ἀληθῆς μάρτιξ διὰ τοὺς κτηνοτρόφους. Ἐδού πῶς.

Ζῶν καθ' ὄμαδας εἰς τὰ ποτάμια καὶ τοὺς ρύακας τοῦ Δέλτα, ἀνέρχεται μὲν τὴν παλλοριαν μέχρι τῶν λειμώνων, ὅποθεν σπανιώτατα ἀποσύρεται ὡς ἐκ τῆς αἱρεθῆσας καταλαμβανούσης αὐτὸν ἀμπωτίδος. Ἀρθονεῖ δὲ ἐπὶ τοσούτον, ὥστε οἱ ἴσχυγενεῖς ἄνευ κόπου τὸν φονεύουσι; κατὰ ἐκατοντάδας διὰ τῶν μᾶλλον ἀρρεγνών μέσουν καὶ μάλιστα ἀπλούστατα διὰ τῶν μαχαιρών τῶν.

Ἄμα τῇ ἐνάρξει τῆς περιόδου τῶν βροχῶν, κατὰ ἰανουάριον, οἱ Πιράνχα ἀνέρχονται τὰς κοιτας τῶν ποταμῶν καὶ διασκορπίζονται ἀνὰ τοὺς ὑπὸ βροχῆς πλημμυριμένους λειμῶνας, δῆσι μένουσιν ἐντὸς τῶν λιμναζόντων ὑδάτων μέχρι τοῦ Ιουλίου καὶ συγκάκις μέρει τέλους Αὔγουστου. Καθ' ὅλον τὸ γρονικὸν τοῦτο διεστριμά, ὡς Πιράνχα τρέφεται μὲν διὰ τὸ διπότε οὐ ποτέ ητος τὸ ἀδηφάγον στόμα του.

Τὰ ζῷα εἰνε τότε ἐκτεθειμένα εἰς ἀκαταπάυστους προσβόλας. Ή ἀγέλας πρὸ πάντων καὶ ἡ δάμαλις ὑφίστανται τὰ πάνδειγμα.

Πλούσιος κτηνοτρόφος τῆς Μαράγιος ἀπώλεσεν ἀπὸ τὸν ἰανουάριον μέρει τέλους ·Ιουλίου 400 ἀγελάδας καὶ δαμάλις, τῶν ὅποιων οἱ μαστοὶ εἰχον ἐν μέρει οὐτέ ὅλακληρου ἀποκοπῆς καὶ φραγωθῆ ὑπὸ τῶν Πιράνχα, τοῦτο δὲ διότι κατὰ τὴν βροχὴν περίσσον τὰ μυρκακτικὰ ταῦτα ἀνγκάζονται νὰ διαιτῶνται καθ' ὅλην τὴν ὥμερην ἐν τοῦ μέχρις 60 ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου ἀνερχομένου πολλάκις ὑδάτος, βρόσοντα τὸ χόρτον, τὸ ὄποιον εἶναι πάντοτε ὑψηλότερον, καὶ μόνον τὸ ἐσπέρας ἔξερχονται τοῦ ἀκουσίου ἐκείνου λουτροῦ τῶν, ὥστας διανυκτερεύσασιν εἰς τὰς πέριξ καταφύτους καὶ δενδροσκεπεῖς νησίδας, ὥν τὸ ἔδαφος μένει εἰς πᾶσαν ἐποχὴν ἀπρόσιτον εἰς τὰς πλημύρας.

Οἱ Πιράνχα προσβόλλεις καὶ τὸν κροκόδειλον. Πότε διώκεις; "Οταν σφαίρας πυροβόλου ἔχει θῆτη ἔξαντλησει τὸ θηρόν. Οἱ κτύποι τῆς ούρας καὶ τὰ δετακτὰ κινήματα τοῦ τρομεροῦ ἀμφίβιου πελ-

θουσι τὸν θεατὴν ὅτι ὁ ἀδυσώπητος ἵχθυπος ἥρχει τὸ ἔργον τοῦ διαιρεισμοῦ.

Ἡ ἀφθονία τοῦ βιδελυροῦ τιμέτου ἵχθυτου εἶναι τοικύτη ὥστε εἴς τικες ποταμοὺς βιθύζων τις δέρματα εἰσετίστε σφραγέντος μόσχου, σισθένται, διατηθήσῃ νὰ τὸ ἀντασθῆ, ἀντίστασιν ἀρκούντως ισχυρόν. Τὸ δέρμα εἶναι βαρὺ ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν Πιράνχα, εἰς τινες ἀνηρτήθησεν ἀπὸ αὐτοῦ. Οἱ τριγυνικοὶ ὅδηντες τῶν εἰνερχόμενος ἐντὸς τῆς λειας δένει ἐγκαταλείπονται πλέον αὐτὴν, οἱ δὲ Πιράνχα προτιμῶνται τὸν θάνατον μᾶλλον ἢ νὰ παρατηθῶσι τῆς τροφῆς των.

Οὐδὲν ζῶν πίπτον ἐν·ὅ; τοῦ ὑδατος εὑρίσκει χάριν παρὰ τῷ Ηιεάνχα, ἐστις πράγματι ἀξίει τοῦ ἐκφραστικὸν ὄνομα αὐτοῦ σφιχτιδόψισος διὰ τοῦ ὅποιου ἀποκαλούντον αὐτὸν οἱ ιθαγενεῖς. Ἀπλὴ σταγῶν αἱματος, ἐλαχίστη ἐκδορπή τοῦ σώματος, μηκρά πληγὴ ἀρκοῦσι νὰ ἐπιτύμφωσι τὴν πρώτην προσβολὴν τῶν τρομερῶν ὁδῶντων τοῦ Πιράνχα, λεπτές δέ τινα ὑπεραρκούσιν ὥστας ἀνθρωπος ἢ θιοῦς ἢ ἵππος μεταβλητὴ εἰς ἀμφόρον σκελετόν, ἐκ τοῦ ὅποιου ἀφεύκτως θά λειπωσιν ὅλοι οἱ χόνδροι καὶ τάμικρότερη τῶν ὅττων.

Καὶ ἐν τούτοις ὁ Πιράνχα... τρώγεται! Λέγεται μάλιστα ὅτι τὸ κρέας τοῦ ἐίναι νοστιμώτατον, πρὸ πάντων ὅταν εἰνεμικός. Ηλέπετε λοιπόν, κύριοι, ὅτι δίδει ἐνιστεῖ δίκην τῶν εκκουργῶν του τὸ τέρχι! Ἀλιεύεται δι' ἀρχίστρου χρεματιμένου εἰς τὸ ἄκρον σύμματος σιθηροῦ. Οἱ ἀλιεύοντες δύμως τὸν Πιράνχα λαμβάνουσι μεγίστας προρούλλεις κατὰ τῶν δηγυμάτων τοῦ αἵμους χρόνος, διὰ τὸν ὄποιον οὐδέποτε εἶναι ἀρκούσα ἐγγύησις οὔτε τὰ ἐδύματα οὔτε τὰ ὑποθήματα. Τὸ δηγμά του εἶναι ὀδυντήρον καὶ δυστυχῶς... δηλητηριώδες.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Πιράνχα ἔγω δύως, νὰ σές εἴπω τὴν ἀμαρτίαν μου, προτιμῶ νὰ μὴν ζῶ εἰς τὴν Ἀμερικήν, ἀν πρόκειται νὰ ἐλθω εἰς ἐπαφὴν μὲ τοιούτου εἰδούς; ... φραγουλάτα! Σαΐς τι λέγετε;

I. Μπῖτος.

Ἐγ Θεσσαλονίκη.

ΒΟΛΙΔΕΣ

SONNETO

Χρόνια πολλὰ μοῦ ἀνέμισαν τὴν θλῖψιν καὶ ξέπλυναν τὰ μαῦρα τὰ μαλλιά μου, καὶ τώρα ποῦ τὸν πρῶτον ἔρωτα μου λογιάζω, λίγα δάκρυα μοῦ ἔχουν λείψει,

Γιὰ νὰ δαντίσω τὴν λιποθυμα μου... σὰν κουρασμένοι γερανοί ἀπὸ τὴν ψῆφη κουρνιάζουν 'στην καρδιά μου, ποῦ ἔχει [στρόψει, 'Ανάμυνσες παληρές, πικρὴ χαρὰ μου!

Σάν μῆρα ἀπὸ βιαλέττες μαραμένες, ποῦ ἔχω στὰ γράμματά σου σκριπούμενες, προβάλλονται μακρυνά παληροί μου πόθοι,

Καὶ 'στο δευθὺν τῆς θανᾶς, ποῦ κλώθει διχρόνος ἀπὸ κάτι δρῦμες χαμένες, τ' ἀστρο σου βλέπω ποῦ 'στο δρόμο [ἀπλωθεν.

Αιμ. Εὐαγγελίδης
Πλησίωστα ("Ηπειρος")

ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ
Νπό ΒΑΕΝΗΣ Σ. ΛΑΜΑΡΗ

(Συνέχεια)

Ο τεχνίτης τῆς ούρωντας εἰκόνος τείνει τὴν χειρα ἐπατάνην ἢ σιγὴ σκληροτέρα γίνεται· τὰ πλήθη περιεβελημένα τῆς εἰδωλοτάτρεις τὴν πορφύραν, θαυμάζουν τὸ ίδιαλιμα, ἐνῷ ὁ τεχνίτης θυήσεις ἄγγωντας φέρων τὸ ράκος τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀθανασίας τὸ διάδημα. Μαγεύει καὶ κλονίζει τὸ σύνολον τῆς ποιήσεως ταύτης· ή μαγεύει ἐκδηλούσται διὰ τῶν δύο πράτων εἰκόνων.

Ταπεινοὶ γέρφονται διοι τὸ γέρα
Ἐμπραστὲς στὴν ἀμμητη εἰκόνα,
Ποῦ μαργένει καὶ τοῦ καρδιά,
Ὀποῦ λάμπει στὸν νάταρε διάτερη
Κι διοῖ ἐκρέμασε ἀγγώνιστο χέρι
Στὴν φτωχὴ καὶ μικροῦλα ἐκκλησία.

Στὴν εἰκόνα ξαρούριν τὰ μάτια
Τ' οὐραροῦ τὰ κρυψά μονοπάτια
Καὶ τὸ φᾶς τὸ κρυψό τοδραγοῦ·
Καὶ τὰ πλήθη πυκνόνουρ, πυκνόνουρ
Κι ἀφ' τὰ μέτρα δειλὰ φαγερόνουρ
Τῆς καρδιᾶς τὴν χαρὰ καὶ τοῦ τοῦ.

Εἰς τοὺς στίχους αὐτοὺς ἀντηχεὶ ἡ προσευχή· μια πλημμύρα σιωπηλοῦ θαυμασμοῦ ἐξέρχεται ἐκ τῶν ὄρθρων μῶν, ἡ ὁποία ζωγονεῖ τὴν καρδιὰν καὶ τὴν σκέψην. Ό κλονισμὸς ὄλιγον κατ' ὄλιγον ἔξαπλούται καὶ ἐκδηλώνεται μὲ τὰ πλέον φρικαλέα χρώματα τῆς ἀπέλπιστας καὶ τοῦ στεναγμοῦ·

Μιὰ φωτὴ βραγγιασμένη ἀγροικέται

Κ' ὅτας γείδεις λυπημένος πειστά,
Ταπεινὸς καὶ μὲ πρόσωπο ἀχρό·
Δακρυνόμενος τὸ χέρι του ἀπλότε,
Τὸ περάλι πογκλένει
Μὲ τὴ κόμη λιτη τοῦ λατρό.

— Σεληνὲ κόσμε, πειρῶ! —ψιθυρίζει·

Μὰ καθένας τὸ βλέμμα γυρίζει
Καὶ γελῶντας τὸ δόλιο κυρεῖ
— Σεληνὲ κόσμε, πεθαίνω! —φωράζει,
Καὶ καθένας μὲ πόθο κυττάζει
Καὶ θαυμάζει τὴν θελα ζωραγιά.

Ο ποιητὴ θὰ ιστάνθη εἰς τὸ βίθος τῆς καρδιᾶς ὅλον τὸ ἄλιγος μιᾶς κεραυνοβόλου δυστυχίας, ὥστε μὲ τότην δύναμιν γ' ἀποτυπώσῃ αὐτὴν; ἀλλὰ καὶ μὲ πόσον θείον μεγαλεῖον! Μία κραυγὴ, εἰς πόνος ἐξέρχεται, ὡς ὁποῖος δίνει ὁ βάθος καὶ ἀπετρέπει τὴν ἀπλοπτίλαν, ἵνα διὰ τῆς ὑλῆς εὑρῇ ἀνακούφισιν, διότι ἡ ἀνθρωπότης, μὲ δόλην της καλπρότητα, οὐδέποτε τὸν ἡρήθην ἐν τεμάχιον ἄρτου. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐν ἀλιγος ψυχικὸν ὡς κεραυνός διασχίζει τὰ στήθη τοῦ ποιητοῦ, εἰς τοὺς ὄποιον τοὺς ξήους μυκάταις ὀλόκληρος τρικυμία ὑδάνης, ἀπελπισίας, περιφρονήσεως καὶ εἰρωνείας διὰ τὸν τείνοντα τὴν χειρας καλλιτέχνην, διστις αἰσθανόμενος τὴν δύναμιν τῆς ὑπεροχῆς τοῦ πνεύματος, ἐπωτεῖ εἰς τὴν φρέσκην την τρέμουσαν πράτων εἰδούς· Μία σιγὴ ἀμέσως ὡς παρένθεσις ἐξαπλοῦται επὶ τῆς πρώτης εἰκόνης, εἰς τὴν ούρωντας ταύτης Ραφθίας, μία σιγὴ ἀποκριτικής της ούρωντας ταύτης Ραφθίας, μία σιγὴ της ούρωντας ταύτης Ραφθίας, ἀν θεληση τις νὰ ψυχολογήσῃ, ἀποκαλύπτει εἰς αὐτὴν μίαν φιλοσοφικὴν γραψίμην, ἡ ὁποία χαραχθεῖται τέσσον πρέμως ὑπὸ τοῦ ποιη-

